

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)
Dumineca 13 Iuliu st. v.
25 Iuliu st. n.

Va esi joi'a si duminec'a.
Redactiunea în
Közép-utca nr. 395.

Nr. 52.

ANUL XVI.
1880.

Pretiu pe unu anu 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de anu 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$
de anu 2 fl. 70 cr.
Pentru Român'a 2 galbeni.

C a m o e n s .

La 10 I. tr. Portugali'a a avutu o mare serbatóre naționala. Atunce a serbatu ea al treile centenariu dela mórtea marelui ei poetu Luis da Camoens, carele a cântatu în o epopeia espedițiunea de descoperire facuta de Vasco de Gama.

El s'a nascutu la 1524, și a avutu o viétia fórte aventurósa. A studiatu la universitatea din Coimbra, unde a studiatu pe Homer. Mai apoi, ca tineru din familia nobila, a fost primitu în serviciu la curtea din Lisabona; înse în urmarea unei relațiuni de amoru cu o dama de onóre, fu silitu a parasi curtea.

Spre a-si suprimá durerea, se duse pe câmpul bataliei și luptá voinicesce la Ceuta în contra maurilor; înse unu glontú i stinse vederea ochiului dreptu.

Apoi dupa ce facú parte din mai multe campanie, se rentóse la Goa, și începú să cânte faptul cel mai mare al națiunii sale espedițiunea lui Vasco de Gama și cuceriirea Indiei orientale de către Iuzitani (portugalli); înse el nu-si numi poem'a dupa numele eroului aceleia, ci dupa al națiunii sale, adeverat'a eroina a aceleia, și astfel i-a dísu: „Luziad'a“.

Șese-spre-zece ani a lucratu dênsul la acéstá epopeia, pe care o scapá în fuga notându cu drept'a și ținend'o cu stâng'a.

Mai târđiu rentorsu în patria, regele primi, ce e dreptu, poem'a oferita lui, înse oferí poetului așa mica pensiune, încát dênsul nu fu în stare să traiésca din ea. Apoi se și bolnavi, dar el ca și cavaleru neputéndu cerși, credincíosul seu servitoru cerși pentru dênsul pe stradele Lisabonnei. În fine muri în spitalu la 10 Iunie 1580.

„Luziad'a“ e o epopeia în adevér moderna, căci pe când totí epopeistii cântara sujete antice, dênsul a cântatu pe acela, care a muritu tocmai în anul acel'a în care s'a nascutu el, adeva aprópe pe unu contimpuránu.

El a cântatu ásá dícéndu niște esperintie nemijlocite, facéndu ênsusi acea cale, suferindu acelesi pericole și necasuri, prin cari a trecutu eroul seu.

Epopei'a lui are unu interesu specificu, prin elementul istoricu despre faptele na-

țiunii portugese, a regilor și mai-marilor ei, care, de și ocupa locu cam multu, totusi se póte escusá, căci — precum díseramú — eroi'n'a epopeiei e ênsasi națiunea.

La trei sute de ani dupa mórtea lui, națiunea i-a adunatu osemintele, și dimpreuna cu ale lui Vasco de Gama, le înmorméntá la locul unde acesta la 8 Iulie 1497 a debarcatu.

I. H.

C a m o e n s .

Fantasia.

Asiu vré se fíu pe mare si-o luna argintía
Se svérle p'a ei valuri fantastice luciri,
Si-a stelelor multime lumin'a lor cea vía
Se o reflecte 'n ap'a-i cu mfi de straluciri.

Asiu vré se predomnéscá tacere mult adâncá
Si-unu vântu dulce s'adia, se murmure usioru,
Se vediu a mării valuri sdrobindu-se de-o stânca,
Se simtiu in al meu sufletu unu farmecu rapitoru.

Asiu vré ca 'ntr'o gondola uimitu de fericire
Se shoru cu-a mea iubita plutindu din valu in valu,
Perdutu in reveria si beatu de-a sa iubire
S'admiru al mării umedu si limpede cristalu.

Asiu vré ca 'npinsa tainic a nóstra mica nava,
Se lunece pe unde saltându incetisioru,
Iér vocea dragei mele multu pura si suava
Se 'ngane linu si dulce mfi siópte de amoru.

Séu nu; asiu vré se fía unu vântu plinu de turbare,
Se umfle mfi de valuri ca muntii 'ngrozitori,
Se fía tot pamântul cuprinsu de 'nfiore
Si 'n ceru legiuni negre de turburatici nori.

Se 'ncép'o vijelia cum n'a fost nici odata,
Si marea furiósa se spumege urlându,
Se tremure-omenirea de gróza inspaiméntata,
Se plóue, se trasnéscá, se fulgere tunându.

Si 'n mijlocul acestei mâni ingrozitóre,
In mijlocul acestui concertu Dumnediescu,
Se fíu cu drag'a 'n bratie se-i dau o sarutare,
Si-apoi se moru in valuri dicéndu-i: „te iubescu!”

Ori nu; asiu vré mai bine se fíu intr'o pustía,
In nisce munti selbatici, in pestere adânci,
In codri tacuti, tainici ca négr'a vecinicía,
In cái necunoscute si 'ntre gigante stânci.

Se vedu ici codru mare, dincolo vái profunde,
Colea prapastii negre si bradul uriasiu,
Dincolo isvoru rece ce fuge si s'ascunde
Si-apoi iér se ivesce formându unu periasiu.

Se vedu fiare selbatici, usiór'a caprióra,
Catându adapostire sub stânce de granitu,
S'audu frundi'a din codru clatindu-se usióra,
Sub adierea dulce zefirului iubitu.

S'a du ecoul váii ce lung duos resuna
Sióptindu dup'a mea siópta din diori pân' la apusu,
S'audu privighetórea ce linu si dulce 'ngána
O melodía trista, unu ciripitu nespusu.

Si-acolo 'ntre pustíuri lipsiti de griji, de ura,
Se locuiesca numai iubit'a mea si eu,
S'avem de martoru cerul si falnic'a natura
L'a nóstra fericire, l'al nostru hymencu!

Nicolae Pruncu.

Misteriul Noptii.

— Romanu, de Claire de Chandeneux. —

(Urmare.)

Judecatorul de instructiune și soțul seu înca se totu consvatuiau. Investigațiunea, după parerea lor, curgea foarte frumosu. Ei discutau cu interesu probabilul faptu.

— Mi-ar plăcé, deca femeia acést'a s'ar aședá în o odaia separata a spitalului de Vienne, și n'ar rămâne aici în casul'á acést'a, unde toti potu să ajunga la ea, — diše procurorul de statu.

— Acolo în tota privint'á ar fi aședata mai avantajósu, mai ales din punctul de vedere al investigațiunii, — diše judecatorul.

Ei chiamara medicul.

— Puté-se-va transportá nu peste multu acést'a nefericita femeia?

— Ceru nișica rabdare, dlór; credu, că mâne voiú puté respunde la întrebarea dv.

— Tare ni-arú plăcé, deca în timpu cât de scurtu ar fi cu putint'á s'ar puté transportá la spitalu.

— Îndata-ce transportarea se va puté face fára pericolu, ve voiú spune.

Urmarea vorbirii Ismérie-ei fu, că înca în sér'a aceea doi poliștisi se ivira în fabric'a de sticla și arestara pe Iustin Reboux.

Cine póte să descria furi'á acestui omu, când i s'a inmanuatu mandatul de arestare?!

— El avea să fía arestatu!... și pentru ce?... cu ce aveau sé-l acuse?...

Cei doi poliștisi ascultara în linisce injuraturele lui Reboux și se gatau a-l conduce în închisóre.

Dupa injuraturele lui Iustin Reboux urmá vaetarea soției sale. Nefericit'a femeia isi iubiá barbatul, de și acela nu o tratá tocmai bine.

Poliștisi grabira pe Iustin Reboux.

— É bine, sé mergemu, — diše el. Vreu sé sciú mai bine de timpuriú, decât târđiu, ce are sé mi se faca mie, lucratoru de omenia?

Cu tota resignațiunea, cu care dânsul rosti aceste cuvinte, în tonul lui se putea observá vibrarea temerii, care prin presint'á organelor judecatoresci se produce fára voia în unii ómeni.

Personalul servitorilor statea incremenitu de surprindere în fabric'a de sticla; atâte lucruri miraculóse s'au întéplatú de scurtu timpu după olalta, încát liniscea lucratorilor se tulburá cu totul.

De și Forster nu împarteși nimenuia detaiurile causei, totusi scirea că s'a facutu unu furtu a eșitu între lucratori. Furtul, omorul, arestarea, tóte aceste produse o iritațiune mare în cet'a lucratorilor.

Forster, de și l'a surprinsu descoperirea Ismérie-ei, întimpiná cu mare precauțiune acést'a întórcere nóua a cauzei, ca și omul deprinsu cu întéplările cele mai neverosimile. El a facutu multa pracsá pe carier'a sa de negistoru.

Copii lui i imitau tinut'a.

Sabine îndreptá tota ingrigirea sa demonstrativ asupra Juliette-ei.

Laurent tacea adânc.

Deca cineva dintre lucratori vorbiá pentru séu contra lui Reboux, el respundea de ordinaru:

— Caus'a acést'a e atât de misteriósa, încát va fi mai bine sé așteptámu rezultatul investigațiunii, înainte d'a ne formá noi ênsi-ne parere.

— Dar nu e cu putint'á, ca sé nu avemú parere despre lucrul acést'a.

— Te înșeli. Eu n'am nici o pare; urméza esemplu meu!

Astfel fabricantul și famili'a sa nu formara partiá

in cauză a acestuia nici pentru acuzatul, nici în contra lui. Nu l'au banuit, dar nici nu nisuiu a-l aperi.

Ei aveau stimă cea mai înaltă față de procedură judecătorească, ceea ce făcea o impresiune extraordinară asupra personalului fabricii.

Unu individ era numai, care era foarte mulțumit cu efectul ce a produs acest eveniment. Acesta era Honoré Tanguin, petitorul Sabine-ii.

Vanitatea lui se simțea foarte măgulită, vedându că prin acest omor familia fătorei sale soții, ma însăși Sabine, a ajuns a fi renumită.

Cassirés'a lui Forster s'a ucis, luntrea lui Forster se păzia ca unu semn al crimei, unu lucrator al lui Forster era acuzat ca faptuitorul, va să zică totu însul amintia pe Forster și fabricăa lui de sticlă, ceea ce era mare satisfacțiune pentru dânsul, care voia să ieie de soția pe fiică renumitului fabricant de sticlă.

La cea d'ântăia scire a omorului el grabi în fabricăa de sticlă plinu de bucuria.

— Lumea a și început să vorbească despre omorul acestuia! — zise el; ce grandioasă desbatere se va ține la curtea cu jurati, cum vor trece biletele de intrare!

— Dâmnă! — zise Sabine nu fără tota amarăciunea. Cum poti cugetă la această latură a acestui evenimentu înfricoșatu!

— Dar, domnișora, — zise el nițel cam fără voia, — eu privescu cauzăa din partea sa cea mai bună.

— Cum așa?

— Iată cum! Dacă vrei să-mi para reu, că atențiunea publică se concentrează spre familia d'sale, că unu mare numeru de curiosi se vor înfașă la pertractare; dacă vrei să plângu, că dâna și dvăstre veti fi siliti totu a ve prezintă ca martori înaintea judecătorească: așa face și această pentru voiă d'tale... Dar eu credu, că trebuie să alegem din toate partea cea mai favorabilă.

— Ca martori! — repeți Sabine cu grăză. Pentru ce ar trebui să ne înfașăm noi înaintea judecătorească?

— Pentru ce?... dar ucigătorul și victimăa sunt impiegatii acestei fabrici.

— Oh! ucigătorul!... înca nu este iertatu să dăcemu acestuia.

— Său dâna d'ta esti în stare să prezintezi pe unu altu ucigătoru judecătorească? — întrebă ridându duru Tanguin.

Sabine abia fu în stare a-si învinge iritațiunea.

— Dta scii să glumesci foarte curiosu, — zise dâns'a cu displace.

Mirele observă, că Sabine a devenitu serioasă, și nu fu în stare să înțelgă, că cu ce a ofensatu-o? Spre a-si îndreptă greșelă, încep să zică tinerei fete complimente neghiobe, cari înse numai cu mare greutate fure în stare a stărni surisul pe buzele ei.

Sabine în adevăr se portă curios. Neghiobiăa lui Tanguin pare a fi avutu mare efectu asupra tinerei fete, care era în continuu indispusă, încât bietul Croesus încep a fi neliniscitu.

— Cât de nervoasă-i! — își zise el. Nu-mi placu femeile nervoase, și dacă așa scii, că naturelul ei e astfel, așa fi în stare să intrerumpu tota relațiunea.

A o intrerumpu!... Sabine ar fi preferitu să susporțe înca atâte neghiobii, decât să scape miliónele petitorului puternicu.

Într'aceste Ismérie încep a se intramă cu încetul, și medicul iertă ca ea să fie transportată în spitalu, unde capetă o odaia deosebită, și de câte ori bun'a ei ingrigitoare iertă, judecatoru de instrucțiune i adressă întrebările nesmintit trebuitoare.

Respunsurile lui Justin Reboux nu înaintau investigațiunea. Manierăa cu care dânsul își probă nevinovăția

deplină, nu convinse pe judecatoru și nu-i nimici banuielăa.

Ismérie, când își recapetă memoriăa deplină, povesti din firu în peru, cum s'a întâmplatu atacul, ce i-a precedatu, dar zise hotarit, că n'a recunoscutu pe ucigătoru.

— Cu toate aceste l'ai numitu, — zise judecatoru.

— Eu? — esclamă bietăa femeia și pareă atât de surprinsă, încât judecatoru de instrucțiune o privi cu surprindere.

— Când înca ai zacutu în casăa lui Jean Marie, odată ai început să vorbești curatu și respicatu.

— Ce am zisu?...

— Numele unui omu.

— Numele unui omu!... Dâmnă Dumneșule!... pe cine am numitu?

Judecatoru își ficsă aspru privirea în ochi curati ai bolnavei:

— Pe Justin Reboux.

Ismérie de spaima nu fu în stare a scôte nici o vorba.

— Justin Reboux!... este cu puțințea, ca buzele mele să fi rostitu fără voia această banuielăa nehotărâta?...

Se spariă; nici ea nu sciea sigur, cine a fost ucigătoru, și acuză fără să scia pe unu omu pe care putea să-l trântesca în pericolu.

Ce e dreptu, această banuielăa s'a ivitu mai de multe ori în spiritul ei, și-si aducea aminte, că a repetitu întru sine mai de multe ori numele lui Justin Reboux.

Și acuma judecatoru pronunță înaintea ei acestu nume!

Înse banuielăa ei se reducea numai la un'a dintre crime, la furtu.

Încât pentru crimăa cealaltă și mai mare, omorul, dâns'a nu avea nici unu motivu de banuielăa.

Când deja fu în stare să cugete în legatura logică, și arangă în spiritul ei cursul evenimentelor, rugă pe judecatoru de instrucțiune, să nu atribue mare însemnatate acelor cuvinte, pe cari le-a scapatu așa zicându în stare de deliriu.

— Dta dara nu mai țini la acuză?...

— Dâmnă feresce!

— Așa dara în întunericul noptii n'ai recunoscutu de fel pe facatoru de rele, și nu-ti aduci aminte nici macaru de figurăa lui.

— N'am vețutu nimica. Am simțitu numai o umbră apropiându-se de mine. Nici n'am sciutu sigur, dacă m'a împunsu.

— Cu ce idei te-ai ocupatu dara dta înainte de-a se seversă crimăa, că numele lui Justin Reboux ti-a venit mai întâiu și singuru pe buze, când ti-ai venit în ori? Dta, conform doctrinelor sciintiei, ai trebuitu să te ocupi cu omul acesta imediat înainte de seversirea crimei.

Pe fațăa palidă ca mórtea a Ismérie-ii se ivi unu momentu o roșetia viuă.

Căci tocmai aceea voia dâns'a să ascunda în secretu, ce se întrebă acuma de ea. Ore ce s'a întâmplatu pâna ce dâns'a a zacutu bolnavă?

Cu mare durere se redică din asternutul ei.

— De câte zile me află eu aici? — întrebă ea neliniscită.

— De cinci-spre-zece zile, dâmnă.

— Oh! Dâmnă!

Cađu la patu și lacrimile o inundara.

— De ajunsu pentru astadi, — zise încet medicul.

Dela seversirea crimei, Ismérie se află în paroxisismu necontentitu, și nu sciea cât timpu a trecut de atunci?

(Va urmă.)

S A L O N U :

Calindarul septemănei.

Ziua sept.	Numele sântilor și serbătorile.		Sorele resare	Sorele apune
	sl. v.	sl. n.		
Dumineca	13 25	Adun. arch. Gavriil.	4 25	7 35
Luni	14 26	Apost. Acuila.	4 26	7 34
Marti	15 27	SS. M. Chiric și Iulita.	4 27	7 33
Mercuri	16 28	S. Mart. Atinogen.	4 28	7 32
Joi	17 29	† M. Mra Marina.	4 29	7 31
Vineri	18 30	M. Iachint și Emilian.	4 30	7 30
Sâmbeta	19 31	Cuv. Die, Macrina.	4 32	7 28

Peșterea Meziadului.

— In muntii Beiusului. —

Să scriu séu ba?

Me temu să scriu, căci știu bine, că o astfel de schiția nu pôte să fîa decăt numai unu pré palidu resunetu al unor mominte placute.

Și totusi trebuie să scriu. Am promis acést'a. Vor-b'a data e sânta, și — culegatorul de lîtere cere manuscriptu pentru „Salonu“.

*

Am fost de multe ori prin părțile Beiusului, unde me atragu suvenirii dulci, nici odata înse n'am avutu ocașiune să fîu pututu face vr'o excursiune în muntii romantici, cari ca o ghirlanda admirabila încadréza panoram'a pitoreșca de acolo.

Și mi-a parutu reu de acést'a, căci din multi audisem facéndu-se elogiuri vederilor frumóse ce oferu acei muntii; dar totu-odata îmi parea și cam greu a spune, că eu, fiul acestui comitatu, nascutu aprópe de Beiușu, n'am facutu înca nici unu pașu dincolo de Beiusu, unde se începe caten'a munților.

E bine, nu-i mirare! Eu absentai multi ani d'áice, și mergeam la Beiușu totdeuna numai pe timpu scurtu. Dar mi-am propusu a suplini în viitoru, ceea ce n'am pututu în trecutu, și — dílele trecute — am și începutu a-mi realisá propusul. Am facutu prim'a excursiune; prim'a, căci cine merge odata la Beiușu, trebuie să mérga și mai de multe ori, ospitalitatea și amici'a ce te 'ntimpina acolo, nu te lasa acasa pâna ce nu promiti, că vei reveni cât mai curénd.

Am fost la Beiușu. De asta-data înse amu facutu și o excursiune pâna la muntii lui, căci în muntii nici de asta-data n'am fost, ci numai la dealu.

Și ce am profitatu?

Că n'am ce me rușiná așa tare, pentru că nu cunoscu muntii Beiusului, căci nici beiușenii cari locuiescu acolo nu-i pré cunoscu. Cel puțin societatea cu care faceam excursiunea la peșterea Meziadului, se compunea în mare parte din dame și barbati, cari nici odata n'au fost înca acolo.

*

Și erá o frumoșica societate acést'a. Tocmai 9 trasure. Terminul de plecarea s'a ficsatu de séra pe deminétia la 5 óre. Dar apoi trecura dóra și șapte când porniram.

Caus'a întârziării?

Negalantii díceau, că „damele“; faptul înse e, că unii din „domni“ ajunsera la locul excursiunii numai dupa ce deja toti sosiseram acolo de multu.

Calea ce duce din Beiușu la peșterea Meziadului e una din cele mai romantice. La începutu, urcându-se la biseric'a gr. orientala, conduce pe platoul unui delu, de unde ochii iubitori de prospecte frumóse, își gasescu cele

mai pitorești sujete. De-a stâng'a niște paduri umbróse, ce ascundu în sinul lor sate numeróse; de-a drépt'a o vale admirabila, preserata cu coline verdi, paduri recóse, periuri cristaline, sate merunte și holde frumóse, de unde resuná armonios cântecul seceratorilor. Și întréga acésta panorama admirabila, ca tabloul în o cadra imponenta, se impresorá de delurile și muntii gigantici, cari se 'nalțau în departare...

În fine calea se cobóra. Sosimu la satul Meziad. Unu satu lungu, cu o singura strada, ocupata și acést'a de riul ce curge prin satu și peste care trebuie să trecemu și de dece ori...

De aci 'ncolo apoi așa dícédu nici nu mai existe drumu, séu cel puțin nu pentru carutiile de construcțiune mai „domnéscă“. P'acolo se comunica numai cu carale de boi, cari pórtá jos petró a în cuptórele de varu, séu — calare.

Înaintámu totu lângá riu, acusi îl trecemu și iér intrámu în el, pâna ce în urma delurile într'atáta se strimtorescu, încát abia remâne atáta locu între ele, pe unde se fuga riul lovindu-se din petró 'n petró, și de aci 'ncolo nu mai este alta cale decăt alví'a riului.

Și totusi, cei mai multi ne coboriram, preferindu a merge pe jos, sarindu de pe stánca pe stánca, decăt să ne scuture atát de tare trasur'a, pe care în multe locuri o țineau doi trei énsi pentru ca să nu se restórne.

Comoțiunea lunga ne încalđi pe toti, și așteptámu cu doru momentul să sosimu la locul ficsatu.

— Departe-i înca peșterea, moșule? — întrebai pe unu plugaru betránu carele mergea lângá noi elasticu ca unu copilu.

— Nu-i tare departe, — respunse el.

Dar respunsul acesta me cam descuragiá, căci cunoscu mesur'a muntenilor. Când ei dícu „numai o aruncatura“ — va să díca cel puțin o óra; dar apoi când íti respundu că „nu-i tare departe“ — poti să înțelegi cale de o dí!

Înse de asta-data moșul nu mesurá cu mesur'a lor, căci suindu-ne totu mai sus, și mai facénd vr'o dóue cotituri, iéta zarimu sus pe delu pórt'a peșterei. Erau 11 óre trecute.

Cátiva din societate erau deja acolo, și unu de sus ne salutá cu cântecul glumetiú:

Am pesci!

La ce, ca unu echo, altul din peștere respunse:

Am raci!

Apoi continuara în coru:

Si-am unu galbenu, dar nu-i bunu,
Nu-l potu bé cu mándr'a 'n drumu;
Vai de vinu,
Vai de pelinu,
Vai de omul cel stráinu,
Ca traiescu cu suspinu,
In locu de-apa, bé totu vinu!

Și astfel petrecuti de cântecul veselu ne urcaramu și noi la gur'a peșterei, partia care a fost cea mai grea în tóta excursiunea nóstra, căci în lips'a totala de ori ce carare, trebuia să ne urcámu cu mare greutate și la arsitia ferbinte a sórelui, de pe stánca pe stánca, pâna ce în fine — iéta-ne sus!

*

O bóre rece ne lovescu când ajungemu la gur'a peșterii. Grabimu să ne scutiú de ea, căci eșofati ce súntemu, pôte să devina periculósa. Ne aședámu lângá gur'a peșterii sub ceriul liberu, la sóre — să ne recórimu și ne delectámu în trud'a acelora cari se urca în sus dupa noi...

Peste câteva minute se anuncia unu evenimentu mare: „més'a e așternuta“. Întrámu în gur'a peșterii.

Și numai atunci usămu pe ocaziune ca să admirăm portalul grandios al peșterii. Ca cine-va să-si facă o idee despre el, însemnu, că e de 36 urme naltu și de 48 latu.

Intrându, ne aflăm într'unu imosantu vestibulu, uităm mes'a așternuta, n'auțimu vocea ospitalității, ci admirăm gigantic'a creațiune a naturii, care ar puté să emuleze cu interiorul ori carei biserici.

Inse în urma totusi ne aședăm la mes'a așternuta pe pamântu, adeca numai voimu să ne aședăm, căci o voce stentorica striga, că a sositu herea, ne grupăm dara toti în giurul butoiului, așteptându momentul dulce să ne stêmperăm setea.

Și ieta... tocmai când steteamu gata cu pocalele în mâna să le umplemu, se facu descoperirea, că cepul a remasu jos la vale și că prin urmare nu putem bé. Unu risu cam de sila bucuros încunună acésta descoperire desamagitoare, și pâna când unu baiatu se repeđi a ne aduce scul'a trebuincioasa, ne puseramu la cele fripturi gustuóse, pe cari ospitalitatea ni le aduse de-acasa din Beușu.

Sosi apoi și cepul, și când se desfundă butoiul vioiciunea fu generala, care se mai mari și prin vinul cu apa acra recoritu în isvoru. Nu este ore de prisos să însemnu, că s'a đisu și toasturi?

Dar acum la drumu — în peștere!

Intréga societatea, cu luminări în mâna, porniramu în interiorul peșterii, cântându cu veselía. Dar cântul numai decât încetă, căci minunile naturii ne închiseru gurile, spre a nu scóte alte vorbe, decât esclamațiuni de admirare.

Nu e scopul acestor șire, căci nu me simtu competentu în materia, să vi presinte unu studiu al acestei peșteri. Cei ce se ocupa de asemenea lucruri, potu gasi descrierea ei în opul profesorului Schmidl despre muntii Bihariei, opu tiparitu la Viena în 1863 în limb'a germana, dupa care unu domnu profesoru ni-a promis și noué unu studiu specificu.

Nu voiu vorbi dara despre acele nenumerate căi, spelunce, coridóre, etage, isvóre, câte se afla în acésta peștere, un'a din cele mai renumite câte esistu; voiu însemná totusi, că admirabil'a formațiune de stalagtite și stalagmite surprindu și te nuimescu. Numai puțină fantasia, și vedi înainte-ti totu felul de figure: ómeni, animale, lucruri de arhitectura, biserici, amvonuri, trepte, piramide, obeliscuri și Dumneđu mai scie ce?

Tóte acéste figure albe și cenușe, sclipindu în intunericul vecinicu al peșterii, reflectându-se la lucórea luminelor pe paretii decorati cu milióne de arabescuri fantastice, înfașeaza unu tablou feericu, ce ni revóca în memoria poveștile audite în copilária.

Dar, ce e dreptu, tóte aceste placeri le și platimu destul de scumpu. Pamântul peșterii, pe care calcăm, e gronturos, pașimu de pe pétra pe pétra, de multe ori dăm de tina, acusi ne suimu, și în unele locuri deasupra picura pe noi...

Inse cine ar considerá aceste, când ochii-i au, o desfetare cerésca?!... Nu observaramu nici noi, cum trecu așa iute o óra și jumetate, de când ne aflamu în interiorul peșterii; și de cumva obosél'a nu ne facea atenti, de și sigur nu esíeamu înca.

Esíndu în gur'a peșterii, niște mâni de đine ne surprinseru ierasi cu mes'a încarcata, căci de multu nu mâncasemu. Și — ca petrecerea să fia completa — ieta că sosi și music'a din Beiușu, și — dantiul se ncepú cu „Ardelén'a“, dupa care urmara altele, înca și „Quadrille“. Nu scíu, déca s'a mai jucatu acestu jocu în locul acela?!

Dóra numai moșul Lancu ar sci spune acést'a. El

a veđutu petrecându-se multe în locurile aceste. A cunoscutu și pe fericitul episcopu „Vălcanu“, și de-atunce e totu șumaru în dominiul episcopescu. Și acuma a fost de față la petrecerea noastră...

Dar timpul înaintá și ne facea atenti să ne gatăm de drumu. Porniramu dara iute, și dupa o đi petrecuta atât de frumos, ne rentórseramu la Beiușu.

Ioșif Vulcanu.

Concertu, teatru și balu rom. în Beiușu.

— 20 julie.

Multu onorata Redacțiune!

Studiosii români din Beiușu vor arangia unu concertu insoțitu cu produțiune teatrala și dantiu în 8 aug. a. c. în gradin'a conditoriei lui Ștefan Virág, în favórea unui fondu pentru ajutorarea studentilor gimnastisi miseri în casu de morbu; cu program'a urmátóre:

I. Concertul: 1. „Cântecul gintei latine“, poesia de V. Alesandri, ari'a de Galombiovski în quartett de Ed. Gocs, esec. de corul vocalu; 2. „Împeratul și Archimandritul“, poesia de A. Muresianu, declamata de Iust. Papp; 3. „Fleur et Fleurette“ de H. Lichner, esecutata de corul instrumentalu; 4. „Az utolsó lövés“, balada de Garay, declamata de Ales. Grama; 5. „Hor'a Severinului“, esecutata de corul vocalu; 6. „Balcescu murindu“, solo de I. Löw, cântatu de Andr. Papfalvai; 7. „Cum stămu“, poesia de I. Grozescu, declamata de Nic. Budo; 8. „Mazur“ de I. Zasskovsky, esecutata de corul vocalu; 9. „Multu pareau frumóse“, esec. de corul instrumentalu; 10. „Penesiú Curcauul“, poesia de V. Alesandri, declamata de T. Bulcu; 11. „Drumu bunu“, esecut. de corul instrum.

II. Reprezentatiunea teatrala:

I. „Scar'a Mitiei“, operetta în 1 actu de V. Alesandri. Persónele: Anica Florinésca veduva tinera, đșór'a A. Balasiú; Ghitia Faurinu verul ei, Iustin Papp; Magdianu presidentu la Roman, **; Marinu gradinarul, **; Florica femeia lui, đșór'a V. Balasiú; O slujnica a Anicái, đșór'a Adela Dudulescu. Sateni.

II. „Dela satu“, comedia în I actu. Persónele: Gligoru Burila, dl Vas. Curtescu; Doc'a soći'a sa, đșór'a A. Balasiú; Florica fét'a lor, đșór'a Adela Dudulescu; Nitú Cíurila preparandu, **; Traila unu tandala, Dem. Marga; Ana țigana vrajitóre, **; Țerani, țerance, lautari.

Alesandru Grama,
presiedintele comitetului.

Teodoru Bulcu,
notariul comitetului.

Literatura si arte.

DI V. Maniu, membru al Academiei Române, a scosu la lumina în Bucuresci: „Proscrisul român“, drama originala naționala în 5 acte și 5 tabeluri. Scen'a se petrece în capital'a Transilvaniei, în ajunul evenimentelor din 1848. În curénd vom reveni asupra acestei piese; acuma observăm numai în trecatu, că acést'a, fiindu lucrarea unui oratoru, dicțiunea dintr'ens'a are timbrul oratoricu. Ceea ce mai surprinde la prim'a ceteré, este mulțimea de cuvinte latine neincetatianite în limb'a noastră. Prețiu 2 lei.

Din Albumul „Macedo-Român“, pusu de câteva đile sub presa, s'a trasu — precum cetimu în „Bin. Publ.“ — pâna la liter'a D. Se scie, că tóte articulele tramise pentru acestu albumu, fia ele române, fia în limba straina, se punu dupa liter'a alfabetica a numelor autorilor; pe lângă acésta, ori ce articulu tramisu se va tipari cu propria ortografia a autorului, astfel, că „Albumul“ va fi, la terminarea lui, unu adeveratu mosaicu limbisticu ortograficu. Unu singuru lucru i mai lipsesce pentru ca mosaicul „Macedo-Român“ să nu mai lase nimicu de doritu sub respectul estetice: semenarea ilus-

trațiunilor în însuși corpul „Albumului” în locu d'a fi surghiunite la sfârșitu, după cum se dice că ar fi hotărîtu comitetul Societății Macedo-Române.

DI dr. Vas. Pap, judecatoru la tribunalul din Sátoralja-Ujhely a scosu de sub tiparu opul seu în limb'a ungurésca, intitulatu : „România alkotmányos intézményei”. (Aședămintele constituționale ale României.) Precum și titlul anuncia, lucrarea acésta descrie tóte aședămintele mai nóue ale României, și astfel presinta cetitorilor magiari unu tablou víu al istoriei acelei țeri în deceniile din urma, istoria care descrie totu progresul ce frații nostri de dincolo de Carpati au facutu în acei ani pe tóte terenurile. Scrisa cu ânima de român, cu tóte aceste obiectivu, cartea acésta face unu bunu serviciu atât României, cât mai ales publicului pentru care s'a scrisu, căci acesta în fine a capetatu și o carte scrisa despre români fără ura. De aceea o recomandămu atențiunii acelora, cari sciu ungurescé. Prețiu 1 fl. Se afla de vîndare la autorul.

DI P. S. Aurelianu a scosu de sub tiparu la Bucuresci edițiunea a dóu'a, reveđuta a lucrării sale : „Tér'a noastră”, schitié economice asupra României. Prețiu și unde se aflare de vîndare? — Nu scimu, căci n'amu veđut'o.

DI Tocilescu, carele acuma face studii istorice la Paris, publica unu articolu interesantu în „Archeologisch-epigraphische Mittheilungen” din Austria, prin care studie niste inscripțiuni din Români'a. Fiul României vine în numitul điuaru cu studiul seu, după unu studiu al marelui Mommsen asupra unei inscripțiuni a museului din Budapesta.

Cestiunea proprietății în Dobrogea, partea I, studii asupra proprietății funciare și în special asupra domeniului public în imperiul otomanu, urmatu de codicele otomanu din 1858 asupra proprietății funciare și de alte legi mai recente, traduse în românesce de G. M. Ghica a aparutu la Bucuresci.

„**Albumu musicalu**” pentru pianoforte, conținendu : Hymnu Cosmopolitu, Quadrilul Latinului, Valsul Germanului, Polca și Polca-mazurca Slavului, de Constantinescu, se afla de vîndare la Bucuresci.

O pianista româna, dșor'a Emilia Saegiu, care și-a terminatu în vēr'a acést'a studiile în Viena, s'a rentorsu la Bucuresci, unde în curênd va dá unu concertu, spre a-si probá compatrioților progresul ce a facutu. Dsa fost un'a din cele d'ântăiu premiata.

Unu điuaru de multu doritu a aparutu la Bucuresci. Acesta se numesce : „Monitorul agricolu, vinicolu și horticolu”, care redactatu de dl C. N. Racotta, și edatu de guvern, se trage în 6000 mii de esemplare, și apare în tóte duminicile. Pecatu, că điuariul acesta nu e scrisu în stilu mai popularu, căci astfel cum este acuma nu va puté să faca efectul doritu, nefiindu înțelesu de clasele mai de jos.

Biserica si scóla.

Archidieceș'a Sibiului. *Demetriu Andronic,* a cărui mórte s'a anunțiatu în nrl trecutú al foii nóstre, greșindu-i-se numele „Androne” în locu de „Andronic” a lasatu după sine unu testamentu care i va face numele nemuritoru, căci a facutu o fundațiune pentru spriginirea meseriașilor români. Mass'a averii lasate spre scopul indicatu, este, precum ni spune „Telegr. Rom.”, după calculul cel mai modestu, 130,000 fl. Totu acel điuariu publica și testamentul din care aflămu, că — între altele — repausatul a lasatu : bisericeii în al cărei cimiteriu avea a se înmorméntá trupul seu o obligațiune de ale desființării sarcinilor de pamentu transilvane de 1000 fl., spitalului Francisc Iosefian din Sibiu asemenea obligațiune, casei copiilor orf. evang. iér aceea, saracilor din Sibiu 1000 fl., saracilor din Boitfa 500 fl.,

saracilor din Reșinari 500 fl., — apoi, după ce s'a îngrigitu de rude, „avêndu în vedere lips'a de meseriasi români și de mijlóce de a îndrumá pe Români la acel ramu de cultura, fără care nici o națiune nu póte ocupá locu între popórele cele civilizate”, destiná spre acestu scopu cas'a sa din Sibiu cu nr. 36 din strad'a Cisnădiei, împreuna cu averea sa ce va rămâne după implinirea legatelor și a altor spese, pentru o fundațiune ce să pórté numele : „Fundațiunea lui Andronic pentru români gr. or. neuniti din Transilvani'a”. Din acésta este a se împarteși în totu anul : cu câte 15 fl. mai multi baeti români, cari se vor aflá învețiacei la meserii ; cu câte 30 fl. mai multi tineri români, cari au învețiatu meseri'a, când ajungu sodali spre a-si cumperá vestiminte ; cu câte 50 fl. acei sodali români, cari ca atari vor petrece șese ani în lucrarea meseriei lor ca ómeni cu dreptate, când se vor aședá ca maestri pentru de a-si puté începe meseri'a. Administrarea acestei fundațiuni a conceređut'o unei reprezentanție statatóre din membrii consistoriului archidieceșanu plenaru gr. or. din Sibiu.

Dieceș'a Caransebesiu. Corespundintele nostru din Caransebesiu ni scrie aceste : Septemân'a trecuta s'a terminatu aice esamenele la institutul teologico-pedagogicu. Pedagogi'a a fost cercetata de 32 tineri, asemenea și cursul clericalu. Esamenele au fost fórté îndestulitóre, ceea ce a probatu zelul bravilor profesori. Ca unu ce interesantu și îmbucuratoru am de a aminti, că și vr'o câteva tinere au frecventatu preparandi'a și au facutu esamenele cu frumosu rezultatu'.

Cum se fia o domnișóra româna? În septemân'a trecuta s'a ținutu la Bucuresci împărțirea premiilor la elevele institutului „Educațiunea româna”. Cu acésta ocaziune, directórea institutului, dn'a Manliu, în puține cuvinte, dar bine precisate, a aretatu ce fel trebuie să fia instrucțiunea și creșterea ce se cuvine tinerelor domnișóre, ca să devina adeverate mame, sincere sođii și bune românce. „O judecata drépta, — a đisu dn'a Manliu, — o inima deschisa și nobila, o purtare modesta și îndatoritóre, unu sentimentu religiosu și naționalu, unu spiritu casnicu și economicu, o ordine rigurósa în tóte afacerile, și mai presus de tóte unu caracteru firmu și lealu, iéta ce se cere dela o domnișóra într'adeveru instruita și bine creșcuta, iéta ce noi voimu să sadimu și să desvóltămu în elevele ce dvóstre, dómnelor și dómnilor, ati binevoitu a-mi încredințá”.

La universitatea din Iasi dl I. Caragiani s'a alesu pe trei ani decanu al facultății de litere și dl N. Culeano decanu al facultății de sciințe.

Ce enou?

Maj. Sa regele va merge la finea lui august în Olmütz, unde municipalitatea și autoritatea cercuala a și începutu a face pregătirile de primire.

Dela curtea româna. La 2/14 Domnul și Dómn'a, împreuna cu prințul de Wied, au mersu de au visitatu salinele dela Telega. La gar'a Cămpina, au fost întimpinati de prefectul de Prahova, de primarul capitalei, dnii primu-presedinte și primu-procuroru al tribunalului județului, comandantul regimentului 4 calarași, precum și de unu numerosu publicu, venitu spre a vedé și salutá pe suverani ; cari au pornitu de aci la Telega, în trasuri, escortati de unu detașamentu de calarași, unde i așteptau dl Cariagdi, camarășul salinei, cu dn'a Cariagdi, întregul corpu al funcționarilor salinei și obștea locuitorilor, cu numeroșe buchete oferite Dómniei. Domnul și Dómn'a, împreuna cu prințul de Wied, au intratu în saline, visitându diferitele galerii iluminate, cari oferiau unu stralucitu și neobișnuitu spectacolu. În urma s'au coboritu în fundul salinei, unde au asistatu la taierea și estragerea sărei. Cu acésta ocaziune Domnul

a grațiatu mai multi condamnați și a redusu osând'a la alții. La orele 4 M. L. R. au luat parte la unu prându, servitu în cas'a dlui G. Cariagdi și la orele 5 au pornitu din Telega și s'au întorsu în Sinaia la orele 7¹/₄. La aceșta excursiune, afara de suit'a domnăscă, au luat parte Ducros Aubert, tramisu extraordinaru și ministru plenipotențiaru al Franciei, I. Câmpineanu, ministru financelor, E. Stănescu, directoru princiaru al căilor ferate române, C. Esarcu, ministru reședinte pe lângă curtea Greciei și A. Sturdza, agentul diplomaticu al României la Sofia. — *Principele de Wied*, fratele Dômnăi, care de vr'o trei septemăni eră ôșpele curtii princiare, a plecatu dela Sinaia pe la Brașovu cătra casa. Unu trenu specialu, în care se aflau Domnul și Dômn'a dimpreuna cu principele de Wied și cu o numeroșă suită se puse în mișcare spre Brașovu. Domnul și Dômn'a petrecura pe ôșpele lor pâna la fruntariile țerei.

Archiduces'a Gizella la 12 I. c. a serbatu la München a 24-a aniversaria a născerii sale. Cu aceșta ocaziune, augustii sei parinti, regele și regin'a, i-au tramisu depeșă de felicitare din Ischl. Regele Bavariei i-a tramisu o epistolă autografa, și unu buchetu frumosu de flori din insul'a de rose de pe lacul Starnberg.

Sciri personale. *Bilroth*, renumitul operatoru din Viena, a fost țilele trecute la Oradea-mare, chiamatu la bolnavul dr. Kralovszky; a sositu deminēt'i'a la 3 și la 11 ore înainte de miēdiadi s'a rentorsu, ducēdu și unu onoraru de 800 fl. — *Primul ministru Tisza* se afla la moș'i'a sa Geszt în Bihari'a, de unde va merge la băile dela Ostende.

Serbarea tragatorilor în Viena a reeșitu fôrte bine, în tôte țilele festivității și bancheturi, într'o ții și Maj. Sa a mersu a-i vedē. Tragatorii români au escelatu, căci multi din ei au luat premie. Entusiasmul celor adunati e mare.

Banc'a națională a României, precum cetimu în „Press'a“, va fi peste câteva țile unu împlinitu. La 7/19 I. c. a espiratu terminul acordatu acționarilor pentru a face al doile versamēntu de 15 la sută. Dela 8/20 pâna la 12/24 acționarii cari voiau sē represinte la adunarea generală și pe alți subscriitori ai banței, aveau sē-si depuna procurele lor la direcțiunea comptabilității generale a ministeriului de finanțe. La 15/27 I. c. va avē locu adunarea generală pentru constituirea banței. Guvernul va instală pe guvernatoru, și dupa acēst'a se va procede la alegerea directorilor și censorilor respectivi etc.

Semnu al timpurilor. Pe când în străinătate s'a încinsu o luptă înfricoșată în contra calugarilor, la noi unele orduri calugaresci se afla în pericolul d'a se desființā cu totul — din lips'a membrilor. Din anu în anu devine mai micu numerul tinerilor cari se facu calugari. Astfel în cele douăspre-țece case ale misericordianilor, cari sânt fôrte folositori, căci au medici și spitaluri, abiă se afla o sută de membrii. De curēnd și din ordul premonstratensu eșira doi ênsi, ambii profesori la Oradea-mare; unul s'a facutu preotu lumescu; cealaltu a depusu cu totul reverend'a. Așā dara nu e mirare, că și la Blașu numai cu sil'a se prinde câte unu calugaru.

Din Gleichenberg ni se scrie, că numerul ôșpeților acolo devine din ce în ce mai mare, cu tôte că o mulțime de băi au începutu sē-i facea concurenția. De câțiva ani cur'a acolo s'a mai adausu și prin așā numit'a „odaia de inhalățione“, care e fôrte folositore pentru cei ce suferă de gātu.

Sciri scurte. *O calugaritia din Sibiu*, cu numele calugarescu Mihaela, dar cu numele familiaru Vilemina Gidófalvy, a fugitu din manastire, căci — țicu țiuarele unguresci, cari din cestiunea acēst'a facu capitalu politicu — preotul magiarofacu Horn a persecutat'o. —

Jidovii din Siopron au datu drumul unui învețiatoru, căci acela a deșteptatu și nutritu în școlarii sei spiritul ungurescu. — *In comun'a Ábrány*, comitatul Șaroșu, în timpul din urma au fost fôrte multe incendie; poporul a banuitu pe unu bietu omu, l'a prinsu, și fâra sē-l asculte, l'a aruncatu în flacari. — *Boemii* scriu în țiuariul „Coske Noviny“, că dēnsii nu se vor impacă cu ungurii, pâna ce acestia nu vor încetă sē apese pe slavi. — *Locotenenti'a din Lemberga* a adresatu o întrebare cătra starițiu manastirii din Dobromyl, deca va predă manastirea în casu de resboiu pentru ranitii din armat'a austro-ungara? starițiu a respunsu „da“. — *Caldur'a*, care în țilele din urma a începutu a scadē, a fost așā de mare în Budapesta, încât s'a urecatu la 41 graduri la sôre.

Sciri straine. *Mam'a lui Skobeleff* ducēdu-se din Filipopoli la excursiune spre a duce ajutoru la spitalul dela Cirpan, a fost jefuită și asasinată, dimpreuna cu feme'i'a sa de casa și unu adjutantu; asasinul, vețēdu-se încungiuțuratu de gendarmi, s'a sinucisu, trei din complicitii sei au fost arestati, se presupune că furtul a fost mobilul crimei. — *Pausz*, vicispantul fugitu din Severin, se afla la Constantinopolu, și șede în „Hotel Pest“. — *Paharnicul din Lisabonna*, cont. Penamacor, e acusat, că ar fi falsificatu bancnote; odată juriul l'a achitatu, dar procesul s'a renovatu. — *La Newport* în bai'a de carbuni Risca s'a facutu esplosiune, care a nimicitu 110 ômeni. — *Din Africa de miēdiadi* în anul 1879 s'a transportatu diamante în pretiū de 3.685,610 pundi sterlingi. — *Bazaine* trage de môrte, i s'a și facutu maslu; doresce, ca trupul lui sē fîa transportatu în Francia. — *Fetele lui Puskin*, contess'a Merenberg și generalés'a Hartung, au capetatu dela țarul, din incidentul inaugurării statuei poetului, o pensiune considerabila. — *Tom Taylor*, redactorul renumitului țiuaru umoristicu englezescu „Punch“, a muritu; el a lasatu dupa sine mai bine de o sută de comedii și drame scrise de dēnsul.

Nrul presinte se mai tramite tuturor abonăților nostri de pân'acuma. Rogămu pe toti aceia, ale căror abonamente espirara cu nrul 48, și vreu sē aiba fô'i'a nôștră și mai departe, sē le rennoișca de timpuriu, la din contra le vom tramite bilete de postprimire postala, de ôra-ce **nu putem sē tramitemu fô'i'a nimenuia à conto**; aceia cari nu mai dorescu sē remăna abonantii nostri, sânt rugati a ne înapoiă nrul acesta, ca astfel sē-i stergemu din registrul abonăților!

Cu ocaziunea acēstă oferimu abonăților nostri următoarele **favoruri**: Abonantii „Familiei“ își potu comandă la noi **cu pretiuri fôrte scađute numai pentru dēnsii** aceste opuri de redactorul „Familiei“: „Ranele Națiunii“, romanu în 3 tomuri, în locu de 3 fl. cu 1 fl. 15 cr.; „Selavul Amurului“, romanu în 3 tomuri, în locu de 3 fl. — 1 fl. 50 cr.; „Novele“, 3 tomuri, în locu de 3 fl. — 1 fl. 30 cr.; „Poesii“, unu volumu, în locu de 1 fl. — 40 cr.; „Mirésă pentru mirésă“, comedie în 3 acte, în locu de 1 fl. — 25 cr.; precum și „De unde nu este rentôrcere“, romanu de Adrien Gabrielly, tradusu de T. Budu, în locu de 1 fl. 25 cr.

Alte cărți nu se afla de vëndiare la noi. Iér din tablouri, mai avemu portretul lui Ion Bratianu; în locu de 1 fl. — 26 cr.

Colectantii vor primi dupa 5 esemplare, al șesele, gratis.
Redacțiunea „Familiei“.

Proprietaru, redactoru respundētoru și editoru :

IOSIF VULCANU.

A conservá frumseti'a tineretiei

pana la adancile be-
tranetie

e problem'a de viétia
a fia-carei

femei.

Asta atérna de cea mai
ingrigitá cultivare a pe-
litiei. Conservarea curatá
si delicatá a acesteia,
intretinerea ei in finétia
si freschetia, — stirpirea
petelor, a rosietiei, a pis-
truelor si a tuturor peta-
rilor pelitiei, precum mai
ales nimicirea repentina
si durabila a cretielor,

se póte efeptú deosebitu prin escelent'a si atat de suprin-
diétóra in efectu

RAVISSANTE

(du dr. Lejosse à Paris,)

unicul nesticaciosu preservativu pentru cultivarea pelitiei,
esaminatu oficialminte. Celu mai pretiosu secretu de toaleta
al damelor elegante din Paris, Londra, Viena si Budapesta,
conservarea freschetiei din tineretie si la betranetie: s'a pro-
batu prin mii de esemple cá bunu, de aceea, cá primu-mij-
locu de infrumsetiare, nu póte sé lipsésca de pe més'a de
toaleta a nici unei dame.

Pretiu unei sticle originale mari fl. 2.50) cu indrumare de
Pretiu unei sticle originale mici fl. 1.50) intrebuintiare.

**În mare și în micu se afla de vëndiare în
calitate originala și se póte comandá prin epis-
tola în principalul magazinu centralu în Bu-
dapesta városháztér 9 sz. în parfumeri'a
FRIDERICEI SVARCZ.**

Pentru caletori si calareti!

Lada tare de caletoritu, dupa marime si ecalitate, 2 fl. 85 cr.
— 35 fl. Traista de drumu pentru mana si care se póte acatiá
6—12 fl. Traista de caletoritu bine arangiata 16—60 fl. Inveli-
tóre de caletoritu pentru unelte de toaleta 1.80—7 fl. Curele en-
glese pentru plaid 85 cr. — 2 fl. 50 cr.

Nou! Invelitóre pentru scutirea imbracamementului 5.75. Pe-
rina de aeru 4.80—10 fl., vase de drumu din gummi 1.50—2 fl.
Acoperi'oru de drumu, cu perina de aeru, 20—50 fl. Orologiu
amer. cu aretoru de minute si cu clopotielu desteptatoru 8 fl.
Bastonu greu de muschiu de tauru 2.—3.75. Baston athleticu cu
pele 5 fl. Ploaru de metasa 4.—12 fl. Ploaru de stofa 2—4 fl.
Parasolu barbatescu 1.85—4 fl. Tinétóre de tigari, ce se pótu
aminá de umeri 3.85—10 fl. Cutia pentru sticle de vinu pentru
3. 5. 7. butelie cu 9, 10.50, 13.50. Cutia englesa pentru bani si
hartii de valóre 5.25, 6.75. 8. 12 fl. Peria de sirmá favorita pen-
tru peru, intrebuintiarea ei este placuta si frescatóre 1.60—2 fl.
Gummi, articoli din Paris pentru aperare personala si cautare
de bolnavi. Cristiru si spritz 1.80, 2, 2.40, 3.50, spritz in cutia,
cu aparatu apesatoru 3.50, Einsatz de gummi 90 cr., 1.35, 3 fl.
Revolver cu 25 de umpluturi 5—25 fl. Paliu de plóia cu
gluga, care se póte purtá de ambele parti 11, 11.60, 12
fl. Paliu tare de gummi pentru plóia, pentru calareti
15.75, 17.30, 19 fl.

Siea englesa din piele de porc 15—30 fl., frau
2.65—4 fl., cu dóue frane 4.80—8 fl. curéna la scaritia
2.50—3.50, ingreunatoru de siea 2.25—3.50, asudatoru
3—5 fl. zabale 1.80—3.50. trenzli 50 cr. — 2 fl. scari-
tia 1.60—3 fl. Cinga cu stringatóre 6 fl. Lampa de
grajdu cu gratia de asigurare, pentru oleiu si petroleu
2.—3.50. Gamasnic de calaritu din pele de cerbu si de
vitielu 4.50—7.50. Nuele de calaritu din piele de Rino-
cer 60 cr. — 2.50. Manusi de curatitu caii 90 cr. Un-
sóre de innoiatu pielea 60 cr. — 1. 3 fl., sapunu de curatitu
sieu'a 80 cr. Masine de aruncatu globuri de sticla pentru in-
vietiarea la dare la semnu 20 fl., 100 de globuri de sticla umplute
5 fl. La comande alatura pretiu-curentu ilustratu (4—4)

Teodor Kertész,
Budapesta, Dorottya utca I.

Nu ne mai trebuie argintul scumpu,

cáci in privintia acést'a avemu unu surogatu multu mai ieftinu. De o parte prin **procurarea extraor-
dinaru ieftina** a materialului, de alta prin puterea de lucru buna și ieftina, **fabric'a întrunita de
articoli de argintu britanicu** a reesitu sé învinga tóte fabricele de asemenea calitate, atât in pri-
vintia pretiului, cât și in a calitatii.

Avantagiul fabricatelor noastre consiste mai ales in aceea, cá articoli nostri nu stau înde-
reptul adeveratului **argintu**, de óra-ce nici nu sânt stricacióse, nici nu-si schimba colórea, și nu se
tocescu; acestu argintu britanicu e albu, și remáne totdeuna asemenea **argintului adevratu**; mai
departe, sântemu in positiunea d'a puté vinde urmatórele **40** de obiecte, cari pan'acuma costau 35
fl., **cu pretiu fabulosu de 9 fl. 50 cr.**, tramiténdunise sum'a, séu cu rambursa postala și anume:

- 6 escelente cuțite de mésa cumanunchiu de argintu britanicu și cu adevratu taișu englezescu;
- 6 furcutie de cele mai fine, din argintu britanicu, in o bucata;
- 6 lingure de mâncatu, din argintu britanicu, massive;
- 6 „ de cafea „ „ de calitatea cea mai buna, massive;
- 6 rasle, din argintu britanicu, de calitatea cea mai buna;
- 1 lingure de scosu sup'a „ „ „ „ massive;
- 1 „ „ laptele „ „ „ „ „
- 6 tasse englese Victoria, canitate finu;
- 2 feșnice pompóse de salon

Tóte aceste 40 de piese sânt gatite **din celu mai finu si mai solidu argintu britanicu,**
și pretiu lor in locu de 35 fl. e

n u m a i
9 florini 50 cruceri.

Comandele prin epistole sânt a se adressá cat mai ingraba astfel:

Az egyesült **Británia-Ezüstárúk** gyári raktárába, Budapest, városháztér 9 sz. Harisch-Bazár.